

Ο παραλογισμός της αμαρτίας (Αρχιμανδρίτης Ιερώνυμος Νικολόπουλος, Α΄ Γραμματεύς - Πρακτικογράφος της Ιεράς Συνόδου της Εκκλησίας της Ελλάδος)

/ Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες

Θλιβερή διαπίστωση, η εποχή μας έχοντας ξεχάσει τον Θεό, ξεχνάει και τον Νόμο του, το θέλημά του, το ίδιο το Ευαγγέλιο! Οι πολλοί, παρασυρμένοι από μία κοινωνία που ενθαρρύνει την ανηθικότητα, γοητευμένοι από τις τεχνολογικές και άλλες δυνατότητες που σπρώχνουν προς ένα νέο ήθος χωρίς αρχές και περιορισμούς, πιστεύοντας τα «κηρύγματα» περί απόλυτης ελευθερίας του ανθρώπου, πορεύονται στη ζωή τους αψηφώντας την εμπειρία του παρελθόντος, παραθεωρώντας τις προειδοποιήσεις για πνευματικούς κινδύνους και ηθικές συνέπειες, απορρίπτοντας αξίες και ιδανικά. Το αποτέλεσμα; Πότε άλλοτε στην ανθρώπινη ιστορία δεν υπήρχε καταγεγραμμένος τόσοσ ανθρώπινος πόνος, τέτοια φρίκη από πρωτοφανή εγκλήματα, διαρκώς αυξανόμενη κατάπληξη για το τι

Κι όμως, η πρόσφατη ιστορία παρέχει

επαρκείς ενδείξεις για το που καταντά ο άνθρωπος όταν παραθεωρεί το θείο θέλημα και ακολουθεί το δικό του ατελές και εμπαθές. Μόνον ο εικοστός αιώνας έχει να επιδείξει δύο παγκοσμίους πολέμους με εκατόμβες εκατομμυρίων θυμάτων και πληγές διαρκείς έως σήμερα. Έχει καταγράψει άπειρες ιστορίες εκμετάλλευσης του ανθρώπου από τον άνθρωπο· είτε σε επίπεδο κρατών, λ.χ. αποικιοκρατία· είτε σε επίπεδο εθνών, λ.χ. γενοκτονίες· είτε σε επίπεδο προσώπων, λ.χ. σαρκικά αμαρτήματα, ναρκωτικά, τοκογλυφία, απάτες κ.λπ. Κι όμως, ο σύγχρονος άνθρωπος επιμένει να εναγκαλίζεται την ποικίλη αμαρτία, αντί να την πολεμά, αρνούμενος να παραδεχθεί ότι αυτό είναι η καταστροφή του.

«Το επιβάλλον μέρος της ουσίας»

Σήμερα το Ευαγγέλιο παρουσιάζει μέσα από τη γνωστότερη, ίσως, παραβολή, τον παραλογισμό της αμαρτίας. Κι αυτό αποτυπώνεται ήδη από την αρχή. Ο νεώτερος γιός απευθύνεται στον πατέρα του με τρόπο επιτακτικό και, χωρίς καν να παρακαλέσει, τον προστάζει να του δώσει ο,τι του αναλογεί ως μερίδιο από την πατρική περιουσία! Προσοχή! Ο πατέρας είναι εν ζωή και επομένως, δεν τίθεται θέμα κληρονομιάς περιουσίας. Όσο ο γονιός ζεί, είναι ο νόμιμος ιδιοκτήτης της περιουσίας του και δεν έχει το δικαίωμα το οποιοδήποτε τέκνο του να διεκδικεί τα όσα πιθανολογεί ότι μετά τον θάνατο του γονιού του θα κληρονομήσει. Κι όμως, ο νεώτερος γιός εγείρει απαίτηση εκεί που δεν υπάρχει δικαίωμα... Είναι το βασικό λάθος του ανθρώπου. Ξεχνά ότι ο κόσμος ανήκει στον Δημιουργό Θεό και δρα σαν σφετεριστής.

Πως αντιδρά ο πατέρας; «Διείλεν αυτοίς τον βίον»! Μοιράζει την περιουσία καταλαβαίνοντας ότι ο απαιτητικός γιός δεν παίρνει από λόγια, δεν θα τον

ωφελούσε η θεωρητική συμβουλή, αλλά πρέπει να πάθει για να μάθει, ώστε στη συνέχεια να θεραπευθεί! Συνακόλουθα, ο νεώτερος γιός έχοντας εμπιστοσύνη μόνο στον εαυτό του και θεωρώντας ότι όλα τα μπορεί, «μετ' ου πολλάς ημέρας συναγαγών άπαντα απεδήμησεν εις χώραν μακράν». Πραγματώνεται έτσι, το πρώτο βήμα προς την αμαρτία, αυτό που οι Πατέρες ονομάζουν «αναχώρηση», δηλαδή απομάκρυνση από τον Θεό και το θέλημά του.

Ποια η συνέχεια; Όπως ερμηνεύουν οι Πατέρες κι όπως περιγράφεται στην παραβολή, ακολουθεί η αθλιότητα. Πάντα η αμαρτία προκαλεί πνευματική κατάντια, η οποία χαρακτηρίζεται από την προσβολή της αξίας του ανθρώπου. Το δόλωμα μιάς κάποιας αρχικής ηδύτητας το ακολουθεί το αγκίστρι της οδύνης, του ψυχικού μαρτυρίου. Όποιος πιστεύει ότι η κόλαση βιώνεται μόνο στην άλλη ζωή, κάνει πολύ μεγάλο λάθος. Η εμπειρία της αμαρτίας είναι η βίωση της κόλασης και η θεώρηση της ζωής ως μιάς φρίκης χωρίς τέλος. Γι' αυτό και οι ανειρήνευτες καταστάσεις στην καθημερινότητα, γι' αυτό και ο πολλαπλασιασμός των ψυχοπαθολογικών φαινομένων στην εποχή μας, γι' αυτό και η κλιμάκωση του μαρτυρίου του σύγχρονου ανθρώπου.

«Ελθών εις εαυτόν»

Πως ελευθερώνεται ο άνθρωπος απ' ολ' αυτά; Η παραβολή μας λέει ότι ο Άσωτος

συνήλθε στον εαυτό του, δηλαδή συνειδητοποίησε την κατάστασή του, όχι τόσο της υλικής, εξωτερικής εξαθλίωσης, όσο της εσωτερικής, πνευματικής κατάντιας, ως αποτέλεσμα των εγωιστικών επιλογών. Ξεκινά έτσι η μεταμέλεια, μια άγουρη, πρώτη μορφή μετάνοιας, που όμως, πρέπει να εξελιχθεί και να ωριμάσει, γιατί αλλιώς ελλοχεύει ο κίνδυνος να εγκλωβισθεί ο άνθρωπος στην αυτολύπηση και σ' έναν ιδιότυπο εγωισμό θλίψης για τα άστοχα λάθη στα οποία περιέπεσε κι όχι επειδή πίκρανε τον Άγιο Θεό.

Τι κάνει στη συνέχεια ο Άσωτος; Επανέρχεται στην οικία του πατρός! Δεν καταφεύγει οπουδήποτε του υπόσχονται ανακούφιση, αλλά εκεί όπου υπάρχει η βεβαιότητα της ανάπαυσης. Κι επανέρχεται αποφασισμένος να ομολογήσει το λάθος και να διαρρήξει τη σχέση με το παρελθόν του. Τι συμβαίνει μετά; Πραγματοποιείται η αποκατάστασή του, μέσα από έναν υπέροχο διάλογο μεταξύ του συνειδητοποιημένου γιού και του πάντα αναμένοντος Πατέρα. Μεταμέλεια, επάνοδος, αποκατάσταση, τα τρία στάδια της μετάνοιας που σημασιοδοτούν την πνευματική ζωή και ωριμότητα.

Αδελφοί μου, η προαιώνια εμπειρία της Εκκλησίας προειδοποιεί για την πίκρα και το καταστρεπτικό της αμαρτίας. Ο επιπόλαιος όμως, άνθρωπος, πιστεύει ότι «*ξέρει καλύτερα*»... Αντί να αντλήσει από την πνευματική πείρα, περιφρονεί διδάγματα, αρχές και αξίες και πορεύεται προκλητικά με όπλο του την έπαρση και τον εγωισμό. Είναι θέμα χρόνου να καταστεί θύμα του μισόκαλου διαβόλου, να πονέσει και να γευθεί την απογοήτευση και απελπισία της αμαρτίας. Βεβαίως, ο Θεός πάντα περιμένει κι η άπειρη αγάπη του ξέρει όλα να τα θεραπεύει. Ας απορρίψουμε λοιπόν, τον παραλογισμό της περιπέτειας της αμαρτίας και ας προσέξουμε τις προειδοποιήσεις της θείας αγάπης!

πηγή: www.agiazoni.gr